

Bornholms Regionskommunes involvering i internationalt samarbejde

Vedttaget af Kommunalbestyrelsen 28. januar 2021

Vision

Bornholms Regionskommune skal være en internationalt orienteret dansk region i Europa, der med sine internationale aktiviteter er med til at realisere kommunalbestyrelsens visioner om, at fremme en bæredygtig udvikling, gøre Bornholm attraktiv for tilflyttere, turister og virksomheder, samt sikre både børn og voksne gode uddannelses- og jobmuligheder.

Formål

Det internationale samarbejde skal sikre en konkret merværdi for Bornholm, målt i forhold til:

1. **Lobbyvirksomhed**, hvor internationalt samarbejde kan fremme og synliggøre interesser og behov til gavn for udviklingen på Bornholm
2. **Videns- og erfaringsudveksling**, der kan understøtte varetagelsen af Bornholms Regionskommunes og andre bornholmske aktørers kerneopgaver
3. **Projektsamarbejder**, der kan fremme innovation, teknologisk udvikling, investeringer, kompetenceudvikling og understøtte kommunalbestyrelsens politikker og strategier.

Rammer og tilgange til internationalt samarbejde

Kommunalbestyrelsen fastlægger de overordnede politiske, organisatoriske og finansielle rammer for regionskommunens internationale aktiviteter og udpeger repræsentanter til de internationale fora, som Bornholms Regionskommune er repræsenteret i.

Der er tre tilgange til det internationale samarbejde:

1. Intern tilgang, der har fokus på, hvordan regionskommunen engageres i internationale samarbejder. Det kan bl.a. tage form af videns- og erfaringsudveksling og projekter, der understøtter kommunalbestyrelsens visioner, strategier og politikker. Retningslinjer for beslutninger vedr. regionskommunens engagement er konkretiseret nedenfor i afsnittet 'Retningslinjer for beslutninger om Bornholms Regionskommunes engagement i internationalt samarbejde'.
2. Ekstern tilgang, hvor regionskommunen yder støtte og vejledning til aktører på Bornholm, der ønsker internationalt samarbejde, samt koordinering af forespørgsler om internationalt samarbejde fra danske og udenlandske kontakter. Her kan Europe Direct Bornholm bistået af Bruxelleskontoret (Greater Copenhagen EU Office) f.eks. hjælpe med kontakter, hjælp til fondssøgning, kontakter til og brug af Bruxelles kontor m.m.
3. Lobbytilgang, hvor regionskommunen gennem medlemskab af forskellige EU-programmer har mulighed for at påvirke hvilke typer af projekt, der kan få støtte gennem programmer såsom Euroregion Baltic, EU's South Baltic program og EU's INTERREG Øresund-Kattegat-Skagerrak program.

Retningslinjer for beslutninger om Bornholms Regionskommunes engagement i internationalt samarbejde

Regionskommunen indgår alene i internationalt samarbejde i de sammenhænge, hvor der er en klar merværdi i forhold til et tydeligt formuleret formål. Dette kan både have form af afgrænsede projekter med et tydeligt formuleret formål, og det kan være i form af medlemskab af internationale lobbyorganisationer og videns-samarbejder i regi af bl.a. EU og Nordisk Råd.

Regionskommunen indgår ikke i langsigtede internationale samarbejder, herunder venskabsbysamarbejder og lignende, hvor der ikke er et klart fokus, og hvor der ikke umiddelbart kan forventes en merværdi i forhold til indfrielsen af kommunalbestyrelsens visioner.

Organisatorisk forankring og sagsbehandling i BRK

Alle tilbud om internationalt samarbejde vil blive vurderet administrativt i forhold til kriterierne formuleret i afsnittet 'Formål' ovenfor. Såfremt samarbejdet opfylder kriterierne, vil tilbud om internationalt samarbejde blive forelagt til beslutning jf. den sagsgang, der beskrives i dette afsnit.

Alle sager om nye medlemskaber af internationale fora og større samarbejder drøftes i direktionen og chefgruppen. Chefgruppen og direktionen skal vurdere, om samarbejdet i forlængelse af ovenstående har et tydeligt relevant formål og en merværdi, der medvirker til at realisere kommunalbestyrelsens visioner. Opfylder ansøgningen de ovenstående kriterier, sendes forslaget til politisk behandling med beskrivelse af samarbejdets omfang, det forventede ressourceforbrug og eksplicit beskrivelse af, om samarbejdet kan realiseres inden for den eksisterende drift, eller om det kræver økonomiske bevillinger. Forslaget behandles i de relevante fagudvalg, de indstiller til behandling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller forslaget til Kommunalbestyrelsens beslutning.

Samarbejder af mindre omfang, der kan holdes inden for den eksisterende drift, afgøres af den enkelte centerchef i dialog med relevant direktør. Centerchef og direktør afgør, hvornår der er tale om større samarbejder, og hvornår der er tale om samarbejder af mindre omfang. Alle samarbejder, der involverer økonomiske forpligtelser ud over rejseaktiviteter, og som forpligter regionskommunen på en periode udover 3 måneder betragtes som udgangspunkt som større samarbejder. Medlemskab af videns netværk i regi af eksempelvis Nordisk Råd betragtes dog som samarbejde af mindre omfang forudsat, at medlemskabet kan afholdes inden for den eksisterende drift.

Sagsbehandlingen for internationale samarbejder/projekter vil følge denne struktur:

Type af samarbejder/projekt	Hvordan sagsbehandles
Medlem af international organisation/fora	Direktion => chefgruppe => direktion => evt. relevant fagudvalg => ØEPU => KB
Projektsamarbejde, der involverer flere centre	Direktion => chefgruppe => direktion. Direktion afgør om samarbejdet kræver politisk stillingtagen.
Projektsamarbejde, der involverer et center	Centerchef i samarbejde med relevant direktør. Direktør afgør om samarbejdet kræver stillingtagen af direktionen jf. ovenfor.

Organisatorisk og økonomisk status vedrørende internationalt samarbejde i regi af EU (november 2020)

Status på internationale aktiviteter i EU

Bornholms Regionskommune er medlem af **Euroregion Baltic (ERB)**, et politisk samarbejde siden 1998 med naboregioner i den sydlige del af Østersøen: Skåne, Blekinge, Kalmar og Södra Småland (Sverige), Kaliningrad (Rusland), Klaipeda (Litauen), Pommern og Warmia-Mazury (Polen). Kommunalbestyrelsen har to medlemmer udpeget til ERB's Styrelse og Bornholm har to unge som repræsentanter i ERB's Ungdomsstyrelse.

ERB-medlemsskabets merværdi kan måles på alle tre parametre: lobby, videns-/erfaringsudveksling og projektsamarbejder.

ERB-samarbejdet understøtter også mulighederne for, at Bornholm kan få størst muligt udbytte af EU's **South Baltic program**, der støtter samarbejdsprojekter inden for erhvervsfremme, turisme, grøn teknologi, transport, arbejdsmarked og uddannelse mm. Kommunalbestyrelsen har udpeget to medlemmer til programmets Overvågningsudvalg, den ene som repræsentant for Erhvervshus Hovedstaden, filialbestyrelsen på Bornholm.

Merværdien i South Baltic programmet er især knyttet til projektsamarbejder og mulighederne for at påvirke programmets prioriteter i retning af de bornholmske strategiske mål som Bright Green Island, turismeudvikling, strategi for affaldshåndtering, energistrategi, grøn omstilling mv. I perioden 2014-2020 har programmet haft en støtteramme på 620 mio. kr. Bornholmske aktører inkl. Bornholms Regionskommune har deltaget i 11 projekter og hjemtaget ca. 14 mio. kr. til Bornholm, herunder til et regionalt kontaktpunkt, der støtter bornholmske aktører med information og rådgivning.

Bornholm er også med i EU's **INTERREG Øresund-Kattegat-Skagerrak program**, hvor kommunalbestyrelsen har udpeget et medlem til styrekomiteen for Delprogram Øresund. Her er merværdien svarende til South Baltic programmet i forhold til at hente EU-midler til investeringer på Bornholm.

Ud over de nævnte faste samarbejder deltager Bornholms Regionskommune og andre bornholmske aktører i et større antal internationale samarbejdsprojekter, finansieret af forskellige EU-programmer. Her har især **Bruxelleskontoret** (Greater Copenhagen EU Office) afgørende betydning i forhold til informationsformidling, rådgivning og finansiel støtte til projektforberejdelser, etablering af projektpartnerskaber mv.

Strategiske indsatsområder 2020-2023

Gennem medlemskab af ovenfor nævnte EU-programmer lobbies for strukturfonds- og andre EU-midler til Bornholm, samt relevant regelforenkling.

Følgende emner udpeges til at have strategisk interesse frem mod 2023:

- 1) Energiø: samarbejde med polske og svenske interessenter
- 2) EU-programmer for erhvervslivet m.v. relateret til effekter og konsekvenser af COVID-19
- 3) Tiltrækning af arbejdskraft
- 4) Bright Green Island, internationale partnere til større projekter + markedsføring
- 5) Understøtte gennemførelsen af South Baltic projekter for Rønne Havn, Natur Bornholm, CRT, BRK's havne, elbil-projekt, brint busser, BOFA-projekter m.fl.
- 6) Bornholms Lufthavn

De strategiske indsatsområder revideres parallelt med revision af kommunalbestyrelsens vision.

Eksisterende økonomi til internationalt samarbejde

Hvad får Bornholms Regionskommune i direkte tilskud og hvad er kravene?

Bornholms Regionskommune modtager årligt ca. 455.000 kr. i tilskud til funktioner, der understøtter det internationale samarbejde, fordelt på:

- ca. 340.000 kr. fra Europa-Kommissionen til Europe Direct Bornholm, der blandt sine opgaver har at fremme kontakter og samarbejde med andre europæiske regioner. Tilskuddet ydes på grundlag af udbudsrunder med flerårige kontrakter.
- ca. 115.000 kr. fra South Baltic programmet til funktionen som regionalt kontaktpunkt. Opgaven er at informere om programmet og assistere de bornholmske ansøgere, projektpartnere og tilsynsførende (revision).

Hvor meget bruger Bornholms Regionskommune på området?

Bornholms Regionskommunes egenfinansiering til funktioner, der understøtter det internationale samarbejde, udgør ca. 466.000 kr.

- ca. 300.000 kr. til driften af Europe Direct Bornholm. Det skal bemærkes, at denne funktion omfatter en del andre opgaver end at understøtte det internationale samarbejde, herunder oplysning om EU's politikker og programmer til bornholmske borgere, erhvervsfremmeaktører, skoler m.fl. samt støtte til bornholmske ansøgere af de forskellige EU-programmer mm.
- ca. 90.000 kr. årligt for medlemskabet af Greater Copenhagen EU Office (Bruxelleskontoret). Dette sker efter aftale med Region Hovedstaden og Region Sjælland, samt alle kommuner og universiteter i de to regioner.
- Ca. 35.000 kr. årligt som medfinansiering til South Baltic programmets budget for teknisk assistance - som finansierer bl.a. kontaktpunkterne 100%.
- Ca. 41.000 kr. (5.500 EUR) årligt som medlem af Euroregion Baltic.

Hvad har Bornholms Regionskommune fået ud af investeringerne i internationalt samarbejde?

I perioden 2015-2020 har Bornholm i tilskud fra diverse EU-programmer samlet hentet ca. 93 mio. kr., herunder ca. 13 mio. kr. fra South Baltic programmet og ca. 11 mio. kr. fra EU-programmer, der kræver deltagelse af internationale partnere.

Som bilag er vedlagt en oversigt over EU støttede projekter i perioden 2014-2020 på Bornholm. Der henvises i øvrigt til bilaget, hvor de enkelte projektmotagere er specificeret med indhold og modtaget beløb. Samlet set har Bornholm i denne periode modtaget næsten 87 mio. kr.

De 93 mio. kr. er fordelt på følgende programmer:

- **EU direkte programmer: Regional og Socialfonden**
  - Fra EU's regionalfond har Bornholm modtaget i alt 31,7 mio. kr.
  - Fra EU's socialfond har Bornholm modtaget 27, 4 mio. kr.
- **South Baltic programmet**, i alt 12.9 mio. kr.
- **Landdistriktsfonden**, i alt 5.7 mio. kr.
- **Hav- og Fiskerifonden**, i alt 4.1 mio. kr.
- **Øresund-Kattegat-Skagerrak (ØKS) programmet**, i alt 920.000 kr.
- **BSR Interreg / Østersøprogram**, i alt 35.000 kr.
- **Erasmus+**; i alt 393.000 kr.
- **Horizon 2020**, i alt 9.3 mio. kr.